

La mà de la Pilar

Primera hora del matí. Un grup d'avis juguen a la petanca en un solar del barri. La partida crea expectativa, però l'arribada del seguici d'ERC desvia l'atenció. Tríptics, salutacions, consells. Una dona de mitjana edat es dirigeix a Pilar Rahola. És una cançó que ha sentit molt els darrers dies:

—Jo era una fan teva. Em sap greu que t'hagis presentat perquè m'agradaven molt les teves columnes a l'*Avui* i t'escoltava per la ràdio.

—No es preocupi. Ara, tot el que deia m'ho sentirà dir al Congrés. ¡Ajudi'm a arribar a Madrid!

—Però és que jo he votat sempre en Pujol...

—Però ara el que es presenta no és en Pujol, sinó en Roca. És molt diferent. ¿Ho sap oi?

Era el seu públic, la seva audiència. Ara els vol convertir en votants d'una opció diferent. No li preocupa. Són el que ella anomena "convergens en crisi" i assegura, sense dubtes, que d'entrada "els seus fills ja voten ERC". Per als més grans, els fidels a Pujol, té una altra recepta. Roca no és Pujol. Tenir un ministre a Madrid no és la gran oportunitat —predica arreu on va—, la gran oportunitat és aconseguir la sobirania. Les columnes periodístiques i les tertúlies radiofòniques han fet popular la candidata independent d'ERC. Ara, però, ha canviat la ploma i el micro per la mà, la mà que ha de donar cada dia a tothom que es troba per davant.

És la seva primera cursa electoral. Pilar Rahola militava en el món de les idees i les arts, presidint la Fundació Acta, i practicava l'esgrima, escrita o hertziana, contra tot aquell que donés per resolt l'encaix entre Catalunya i Espanya. Però la seva decisió de donar suport al partit d'Àngel Colom l'ha feta saltar de la torre d'ivori per baixar, precipitadament, al cos a cos del carrer. L'experiència, d'entrada, li feia "barsarda". A poc a poc li ha anat trobant el què. El cos a cos també té "grans satisfaccions" i la relació amb l'audiència, en aquest cas el votant, és més "càlida". Reconeix que els papers eren més còmodes,

Pilar Rahola creu que "és català qui viu i treballa i paga impostos a Catalunya", en una nova adscripció nacional de caire tributària.

CARME PUERTOLAS

però ara, entrant a les botigues, passejant pels mercats, per les fàbriques, ha convertit aquesta relació en un "petit termòmetre" que li dona "la mesura justa de les preocupacions de la gent". Però Pilar Rahola a més de canviar de feina i de polititzar el seu discurs, ha canviat d'imatge. La perruqueria és també una parada obligada d'un dia de campanya.

El missatge que propaga no té matisacions. "Independència" és la paraula de fons. Concert econòmic, el menú del dia, menú de crisi. El carrer que s'ha trobat Rahola és un carrer psicològicament tocat per la crisi, i en molts casos matemàticament en crisi. Els treballadors de la fàbrica New Pol, els botiguers del barri de Gràcia, els petits empresaris de les comarques limítrofes de Barcelona, escolten la seva proposta: "els nostres impostos, a Catalunya". En aquesta campanya els republicans posen més èmfasi en la necessitat de fer quadrar els números. A una crisi global, ERC proposa una "sortida diferenciada": conveni tributari propi i més competències. La comitiva d'ERC està de gira per les botigues del carrer Gran de Gràcia. És mitja tarda. Rahola activa el nou nacionalisme econòmic, d'inspiració llombardiana, que té el principal propagador en terres catalanes en el seu bon amic Josep Hugué. Inclús, ERC, en aquesta campanya, ha posat en voga una nova definició de l'adscripció nacional. Ja no n'hi ha prou en dir que és català qui viu i treballa a Catalunya, "hagi nascut on hagi nascut i parli la llengua que parli", que diria Carod Rovira. Els republicans tenen una nova condició, és català

qui viu i treballa, i paga impostos a Catalunya. És la nova adscripció tributària. Un exemple. Un viantant atura la comitiva. Conversa amb un "altre català", en terminologia Paco Candel:

—Jo no sóc d'aquí.

—Però vostè paga els impostos aquí, ¿no?

—Això sí.

—Aleshores vostè pateix el mateix espoli que tots els catalans. ¿Sap què es queda l'estat espanyol dels impostos que paguem?

En el terreny de Solchaga, tothom és igual. Els impostos són l'instrument

que utilitza ERC per intentar fer-se escoltar en franges poblacionals poc avesades a les tesis independentistes. "Voti'm per dona, per catalana, per progressista". Aquesta triple condició és una altra de les tàctiques de Pilar Rahola per guanyar paperes el dia 6 de juny. No en va, ERC és l'única candidatura encapçalada per una dona, i això, en determinats ambients també s'explota. Però la Pilar Rahola del somriure, de la mà pròdiga, de la frase amable es transforma quan puja a l'escenari per fer un míting. Llavors desapareixen les mitges tintes. És ja el vespre. ERC ha convocat un míting al centre cívic l'Artesà. Apareix una Pilar Rahola dura, que talla caps, ataca el rival. Entre el públic es pot trobar algun president d'entitat cívica important, i també, vestit de paisà, i amb ganes de passar desapercbut, algun càrrec de la Generalitat o del partit que la governa. Escolten la nova teoria de Pilar Rahola sobre el pal de paller: "ja no és Pujol qui l'encapçala, el nou pal de paller creix al voltant d'Àngel Colom". Ataca Roca, sense pietat, i critica, amb més suavitat i prudència, Pujol. Però sobretot, salva els "bons nacionalistes", la base, la *gent* de CiU. Ella insisteix en el canvi de pal de paller: "arribarà un dia en què els bons nacionalistes de Convergència no aguantaran més que Pujol digui que Catalunya és Espanya".

És l'últim fitxatge d'Àngel Colom. I ella, de bracet, vol que voli més. I a la nit, li cedeix tot el protagonisme. És el Molino. Colom i les *vedettes* entren en un joc còmplice, mentre Pilar Rahola, somrient i discreta, deixa fer.

Pere Martí